

GR421KOS001 - Αλυκή Τιγκακίου

Περιγραφή

Η Αλυκή Τιγκακίου βρίσκεται δυτικά του ομώνυμου οικισμού στην Κω. Έχει απογραφεί ως υγρότοπος από το ΕΚΒΥ με κωδικό GR421361000 και με το ίδιο όνομα (Ζαλίδης & Ματζαβέλας 1994) και περιλαμβάνεται στην απογραφή του WWF Ελλάς για τους υγρότοπους του Αιγαίου (Κατσαδωράκης & Παραγκαμιάν 2007). Η Αλυκή αποτελεί ουσιαστικά ένα σύστημα τροποποιημένων φυσικών υγρότοπων. Υπάγεται στην κατηγορία των ισχυρά τροποποιημένων υδάτινων σωμάτων, μιας και κατά τη διάρκεια της ιταλικής κατοχής ο υγρότοπος μετατράπηκε σε βιομηχανική αλυκή. Για αυτό το σκοπό πραγματοποιήθηκαν αρκετά τεχνικά έργα όπως: περιμετρική τάφρος, η οποία διέκοψε την τροφοδοσία του υγρότοπου με γλυκό νερό, αντλιοστάσιο για την είσοδο θαλασσινού νερού, αulάκια, διαμορφώσεις τηγανιών, θερμοστών κ.α. Η Αλυκή έπαψε να λειτουργεί το 1989 (Δαλάκα & Πετανίδου 2004). Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2004-2005 διανοίχτηκε κανάλι επικοινωνίας με τη θάλασσα με αποτέλεσμα την είσοδο μεγάλων ποσοτήτων θαλασσινού νερού και τη μερική ξήρανση της περιμετρικής υγροτοπικής βλάστησης. Επιπρόσθετα, τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλές δραστηριότητες υποβάθμισης όπως: διάνοιξη/διαπλάτυνση δρόμων, εκχέρωση υγροτοπικής βλάστησης, διεκδικήσεις γης, παράνομη ανύψωση φραχτών κτιρίων κ.α. Όλα τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις της παλιάς αλυκής έχουν λεηλατηθεί και παραμένουν ερειπωμένα χωρίς καμιά συντήρηση. Η τροφοδοσία με γλυκό νερό πραγματοποιείται από κατακρημνίσματα, δύο μικρούς χείμαρρους, αλλά και τις συγκεντρώσεις νερών που προέρχονται από την τεχνητή λίμνη Πυλίου (KOS002). Ωστόσο, η μεγαλύτερη ποσότητά του εγκλωβίζεται στην περιμετρική τάφρο, στην οποία παρατηρήθηκε έντονος ευτροφισμός και δυσοσμία, πιθανά από διάθεση αποβλήτων. Οι δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής είναι έντονες με κυρίαρχες τις καλλιέργειες, τη δόμηση και τον τουρισμό. Ο υγρότοπος είναι πολύ σημαντικός σταθμός ξεκούρασης και αναπαραγωγής για δεκάδες είδη μεταναστευτικών πουλιών. Απαντώνται οι οικοτόποι 1440 - Αλυκές, 1410 - Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*), 2120 - Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με *Ammophila arenaria* (Λευκές θίνες), 2110 - Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες, 1420 - Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Arthrocnemum fruticosae*) και 72A0 - Καλαμώνες. Η βλάστηση είναι κυρίως υπερυδατική αποτελούμενη από αγριοκάλαμα (*Phragmites australis*) και βούρλα (*Juncus* sp.), αλοφυτική με αρμυρήθρες και δενδρώδης με αυτοφυή και φυτεμένα αλμυρικά, ενώ προς την παραλία φύεται έντονη αμμόφιλη βλάστηση με κυρίαρχα είδη τη ψάθα (*Ammophila* sp.) και τους ώτανθους (*Otanthus maritimus*). Παρόλο που η Αλυκή είναι από τους λίγους υγρότοπους του Αιγαίου για τους οποίους υπάρχει σαφές και καθορισμένο καθεστώς προστασίας μέσω ΠΔ (ΦΕΚ 1024/Δ/1997), οι πιέσεις είναι έντονες και ο υγρότοπος υποβαθμίζεται συνεχώς. Οι σημαντικότερες απειλές είναι η επέκταση της δόμησης καθώς και οι διεκδικήσεις γης. Η Αλυκή βρίσκεται εντός Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (GR4210008), Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR4210027) και σε Καταφύγιο Άγριας Ζωής (ΦΕΚ 1166/Β/2002). Τέλος ο υγρότοπος βρίσκεται εντός περιοχής χαρακτηρισμένης ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Πορτόλου και συν. 2009). [Επίσκεψη για την απογραφή: Ν. Γεωργιάδης 5/2005, Κ. Παραγκαμιάν 1/2007].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Σύστημα υγροτόπων
Φυσικός / Τεχνητός:	Φυσικός
Περιοχή (Ha):	124.81
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - KOS002
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο

Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από αγωγό
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	76 - 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Περιφέρεια:	Νοτίου Αιγαίου
Περιφερειακή ενότητα:	Δωδεκανήσου
Νησί:	Κως
Δήμος:	Κω
Coordinates (WGS84):	27.170460 E - 36.885986 N

Κατάσταση υγρότοπου

Κατάσταση υγρότοπου:	4 - Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο πολύ διαταραγμένο (<10% απείραχτο)
-----------------------------	--

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
E -- Αμμώδεις, χαλικιώδεις και κροκαλιώδεις παραλίες. Περιλαμβάνονται συστήματα αμμοθινών, λωρίδες άμμου και αμμώδεις νησίδες	5 - 25
H -- Διαπαλιρροϊκά έλη. Συμπεριλαμβάνονται αλμυρόβαλτοι, αλίπεδα, φυσικές αλυκές, παλιρροϊκά έλη υφάλμυρου και γλυκού νερού	5 - 25
J -- Παράκτιες υφάλμυρες ως αλμυρές λίμνες που έχουν μία ή περισσότερες σχετικά στενές διόδους επικοινωνίας με τη θάλασσα	51 - 75

Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Δημόσιο - Δημοτικό

Προηγούμενες καταγραφές

Κωδικός	Ονομασία περιοχής	Αναφορές
GR421361000	Λιμνοθάλασσα Αλυκής Τιγκακίου	Ζαλίδης & Μαντζαβέλλας 1994

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας	Ειδική ζώνη διατήρησης	Κως: Ακρωτήριο Λούρος - Λίμνη Ψαλίδι - Όρος Δίκαιος - Αλυκή - Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη	GR4210008	100	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)
Περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας	Ζώνη ειδικής προστασίας	Κως: Λίμνη Ψαλίδι - Αλυκή	GR4210027	100	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)
Άλλες προστατευόμενες περιοχές	Καταφύγιο άγριας ζωής	Υγροβιότοπος Αλυκής περιοχής Βάι Αλυκής Δήμου Δικαίου Νήσου Κω - Από Κοινοτήτων Πυλίου και Ασφενδίου Νήσου Κω	K847	100	ΦΕΚ 1166/Β/2002
Χωροταξικά & τοπίο	ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ			100	ΖΟΕ (ΦΕΚ 427/Δ/1989)
Χωροταξικά & τοπίο	ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ			100	ΖΟΕ (ΦΕΚ1024/Δ/1997)

CDDA protection status

κωδικός CDDA	Κατηγορία
GR95	Καταφύγιο άγριας ζωής

Ecosystem Services, Activities & Impacts

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημική υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Πολιτισμικές υπηρεσίες	Πολιτιστική κληρονομιά		
Πολιτισμικές υπηρεσίες	Τουρισμός και αναψυχή		
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Τροφή		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Κύκλος θρεπτικών		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
100 = Καλλιέργειες	Μεσαία
110 = Χρήση φυτοφαρμάκων/παραιοτοκτόνων	Άγνωστη
120 = Χρήση λιπασμάτων	Άγνωστη
140 = Βόσκηση	Μεσαία
243 = λαθροθηρία, χρήση παγίδων και δηλητηρίων	Άγνωστη
403 = διασκορπισμένες κατοικίες	Μικρή
420 = Απορρίψεις απορριμμάτων / αδρανών	Μικρή
424 = απόρριψη άλλου τύπου αποβλήτων	Μεγάλη
502 = οδικό δίκτυο	Μεσαία
609 = άλλες μορφές εγκαταστάσεων άθλησης / αναψυχής	Μεσαία
620 = Υπαίθριες δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής	Μεσαία
629 = άλλες δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής	Μικρή
701 = ρύπανση νερού	Μεγάλη
720 = Ποδοπάτηση	Μικρή
802 = απόκτηση εδαφών από θάλασσα, εκβολή ή έλος	Μικρή
850 = Ανθρωπογενής μεταβολή των υδρογραφικών λειτουργιών	Μεγάλη
870 = Τάφροι, αναχώματα, τεχνητές παραλίες	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεσαία
106 = εντατικές καλλιέργειες	Μεγάλη
140 = Βόσκηση	Άγνωστη
402 = ασυνεχής δόμηση	Μεσαία
410 = Βιομηχανικές / Εμπορικές περιοχές	Μικρή
430 = Αγροτικές (γεωργικές) κατασκευές	Μεσαία
502 = οδικό δίκτυο	Μεσαία
600 = Εγκαταστάσεις αθλητισμού / αναψυχής	Μεσαία

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
AN- = Αύξηση θορύβου	Μικρή
AS- = Μείωση αισθητικής τοπίου	Μεσαία
FB- = Διαταραχή της φυσικής ισορροπίας/αλληλεπίδρασης μεταξύ ειδών ζώων	Μεσαία
FC- = Αλλαγές στην σύνθεση των ειδών πανίδας	Μεσαία
HL- = Απώλεια ενδιαιτημάτων	Μικρή
LI- = Μείωση άλλων κοινωνικο-οικονομικών αξιών	Μεσαία
LU- = Μείωση στο δυναμικό για τουρισμό/αναψυχή	Μεσαία
LW- = Μείωση των αξιών άγριας πανίδας/άγριας ζωής	Μεσαία

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
1410 Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)	5 - 25
1420 Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sacrocornetea fruticosi</i>)	5 - 25
1150 * Παράκτιες λιμνοθάλασσες	51 - 75
2110 Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	5 - 25
2120 Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)	5 - 25
72A0 Καλαμώνες	5 - 25

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Αλοφυτική	5 - 25
Αμμόφιλη	5 - 25
Θαμνώδης / Δενδρώδης	< 5
Υγρολιβαδική	5 - 25
Υπερυδατική	5 - 25

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
<i>Ammophila arenaria</i>	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Arthrocnemum</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Juncus</i> sp.	Κυρίαρχο	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Phragmites australis</i>	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Salicornia</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Scirpus</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Tamarix</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Tamarix</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
<i>Ardea alba</i> L., 1758	1-10	Άγνωστο	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Ardea cinerea</i> L., 1758	1-10	Άγνωστο	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Egretta garzetta</i> (L., 1766)	1-10	Άγνωστο	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Phoenicopterus roseus</i> Pallas, 1811	10-100	Δεν φωλιάζει	N. Γεωργιάδης 20.05.2005

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Mauremys rivulata</i> (Valenciennes, 1833)	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Natrix natrix</i> (Linnaeus, 1758)	Άγνωστη	Pieper 1970

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)	Παρόν	N. Γεωργιάδης 20.05.2005
<i>Pelobates syriacus</i> Shaw, 1802	Άγνωστη	Pieper 1970
<i>Pelophylax bedriagae</i> (Camerano, 1882)		N. Γεωργιάδης 20.05.2005

Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Aphanius fasciatus</i> (Valenciennes, 1821)	Άγνωστη	

Αναφορές

Pieper, H. 1970. Neue Beiträge zur Kenntnis der Herpetofauna der Südägäischen Inseln. Senckenb. Biol. 52(1/2):55-65.

Δαλάκα, Α., και Θ. Πετανίδου. 2004. Η γεωγραφία της αλοπηγικής δραστηριότητας στην Ελλάδα. Σελίδες 458-465 στο Ν. Ζούρος και Σ. Δαφνής (επ.). Πρακτικά 7ου Πανελληνίου Γεωγραφικού Συνεδρίου της Ελληνικής Γεωγραφικής Εταιρείας (Ε.Γρ.Ε.). Ελληνική Γεωγραφική Εταιρεία, Μυτιλήνη, 14-17 Οκτωβρίου 2004, Τόμος Ι.

Ζαλίδης, Χ. Γ., και Α. Μαντζαβέλλας (συντονιστές έκδοσης). 1994. Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (Πρώτη προσέγγιση). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 587 σελ.

Κατσαδωράκης, Γ., και Κ. Παραγκαμιάν. 2007. Απογραφή των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου: Ταυτότητα, οικολογική κατάσταση και απειλές. Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση - WWF Ελλάς, Αθήνα. 392 σελ.

Πορτόλου, Δ., Σ. Μπουρδάκης, Χ. Βλάχος, Θ. Καστρίτης και Τ. Δημαλέξης (επ.). 2009. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 497 σελ.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

KOS001 - Αλυκή Τιγκακίου / Alyki Tigkakiou

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 115 230 460 690 m

Όρια υγροτόπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece